

PRED PROSLAVO 60-LETNICE USTANOVITVE DRUŠTVA «ZASTAVA»

Kdaj in kako so se Lonjerci lotili načrtnega prosvetnega dela

Tudi naši Lonjerci, kakor je znano za vse Primorce in tržaške Slovence, so že zgodaj pokazali svoje veselje do zborovskega petja. Ze pred 63 leti so ustanovili, takrat sicer še ilegalen pevski zbor pod imenom «Zvona». Zbor je vodil pok. Stele in je z njim nastopil tudi v gledališču Rossetti.

Cok, Ko pa je bil slednji odsoten, ga je nadomestoval prof. Vasilij Mirk, tržaški rojak in znani komponist, ki živi sedaj v Ljubljani. Ko pa je v Ljubljani, je prevzel pouk petja domačin pok. Andrej Batič in ga vodil do prve svetovne vojne.

Razen petja je društvo «Zastava» prirejalo tudi igre. Ustanovili so dramski odsek. Kot režiserji so se pri tem odseku udeleževali pok. Cok, učitelj, pok. Stanko Cok, zadržani uradnik ter učiteljica Amalija Cok, Marija Cok in Anica Cok.

Poslednja prireditev pevskega in bralnega društva «Zastava» je bila leta 1923 v Lonjerju na vrtu pri Blaževih. To prireditev so skušali onemogočiti nekateri mišči fašisti, a se jim to ni posrečilo.

Pogled na Lonjer

Naš tedenski pregled

Na veliko veselje sovjetskega poslanika v Londonu, Jakoba Malika, je Eisenhower potrdil svojo kandidacijo za prihodnje predsedniške volitve. Od kod tako zudonoljstvo pri sovjetskem poslaniku, ni povsem jasno, kajti njegovo pojasnijo, češ da se z Eisenhowerjem oni morejo razgovarjati samo o glavnih evropskih vprašanjih, ni povsem prepričljivo, ker je znano, da je voditelj demokratske stranke Stevenson, ki se tudi poteguje za mesto predsednika ZDA, prav tako za politiko odkritega sodelovanja med ZDA in Sovjetsko zvezo, morda še celo bolj iskreno za tako politiko, kakor je to mogoče trditi za sedanjega republikanskega upravo, zlasti za nekatero vodilno osebnost, kakor je primer sedanjega ministra Posieterij Richarda Nixon, ki je že večkrat izjavil, da je treba spremembe v politiki Sovjetske zveze ocenjevati skrajno previdno in še nadalje krepi ameriški obrambni sistem v svetu. Res je sicer, da je Foster Dulles na nedavnih tiskovnih konferencah prebral izjavo, ki zadeva destalinizacijo v Sovjetski zvezi, kjer je med drugim rečeno, da je mogoče upati v spremembo mednarodnega položaja, zlasti kar zadeva združitve Nemčije, in da po njegovem mnenju mere pritja pričakovanih sprememb v drugem desetletju po vojni. Tudi kar se tiče sovjetske politike gospodarstva, pomoči nezavritim državam, je bil Dulles nekoliko bolj umirjen, kakor pa Nixon v Karučini, ki je dejal, da si države, ki sprejmejo pomoč od komunističnih držav, nadenajo eno okoli vratu. Dulles je mnenja, da predstavlja sprejem sovjetske pomoči skoraj gotovo neko tveganje, čeprav ne v vsakem primeru.

Ce to nemško svobodo primerjamo z okoliščino, da je Bundestag sprejel sklep, da se odloži ratifikacijo sporazuma o jugoslovanskih predvojnih in medvojnih terjatvah, ki je bil podpisan preteklega marca v Bonnu, na jesensko zasedanje parlamenta, vidimo, da gre tudi tu za neko svobodo. Uradno so sicer pojasnili, da se je to zgodilo iz tehničnih razlogov, vsem pa je jasno, da so ti tehnični razlogi čisto preprosto izgovor, ker bonnska vlada ni zadovoljna z jugoslovanskim stališčem glede rešitve nemškega vprašanja. Znano je namreč, da so se takoj po tem, ko je bilo znano jugoslovansko stališče o tem vprašanju — združitve Nemčije — stvar nemškega naroda samega — so se v zgodnjem nemškem tisku pojavile zahteve po odlaganju bonnskega sporazuma, dokler jugoslovanska vlada ne bi potrdila svoje politike do Vzhodne Nemčije. Tudi tu v namo dovolj zgovorno primer, in kakšen razmerje je pomorna ustanovitev nemške vojske z nemško svobodo.

Proces demokratizacije v deželah Vzhodne Evrope si le s težavo utira pot. Tako smo na primer čitali, da glasilo sindikatov Vzhodne Nemčije, «Tribune», javno poziva vzhodnonemško vlado, naj sprejme stroge ukrepe proti deliteljem državnih podjetij, ki ese nečloveško obnašajo proti delavcem, kršijo kolektivne pogodbe in demokratični zakona. Omenjeni list pravi tudi, da so sv raznih tovarnih alarmantni pogoji in zahteva takojšnje reforme.

V Jugoslaviji se nahaja na obisku egiptski predsednik Naser, ki se s predsednikom Titom razgovarja o najboljših poteh mednarodnih vprašanjih. Kmalu bo v Jugoslavijo prišel na obisk tudi indijski ministar predsednik Nehru, ki se bo skupno z Naserjem in Titom razgovarjal o rešitvi vseh tistih vprašanj, ki so danes še otvira za čim uspešnejši razvoj politike mirnega sožitja med narodi.

Pri nas v krščanski demokraciji še vedno ni uspelo premostiti težav, ki so jih pred njo postavili rezultati upravnih volitev, ker ona skuša — kljub nesporni okrepitvi socialističnih sil — še nadalje vztrajati pri dosedanjih političnih koalicijskih strankah, od katerih socialisti demokraciji in republikanci odločno zahtevajo, da se postopno usmeri na lev in priključi tečajam in zahtevam italijanskega delovnega ljudstva.

Glede razoročitve so utemeljena upanja na vsaj omejen sporazum. Komisija ZN za razoročitev, ki sedaj zaseda v New Yorku, bi morala doseči vsaj prve ukrepe a razoročitvi, zlasti znižanje oborožitve in oboroženih sil, prenehanje poskusov z atomskimi orožjem in znižanje vojskih izdatkov. To stališče je razovarjal jugoslovanski delegat Briley in pridružil se mu je tudi britanski delegat Nutting, ki je izjavil, da je Velika Britanija pripravljena skleniti ne le splošen sporazum o razoročitvi, pač pa sporazumeti se tudi z delnimi ukrepi, kakor jih predlaga Jugoslavija, in med katerimi je omejeno tudi vprašanje atomskih poskusov. ZDA napovedujejo, da ameriška vlada pripravlja nove predloge o razoročitvi, in tu di Stassen poudarja, da sovjetski pristavke na višino oboroženih sil, ki so jo predlagale zahodne države, pomenijo «eno, diskreten korak» v zblizanju sovjetske in zahodne teze o razoročitvi. Dodal pa je, da bi do prvega sporazuma o znižanju oboroženih sil in klasične oborožitve lahko prišlo, čim bi se uredil sistem letalskega in kopenskega nadzorstva.

Medtem ko se z določeno upravičenostjo pričakuje, do bodo končno le dosegli sporazum o omejitvi oboroženih sil in boritvi med veljalami, pa so v Zahodni Nemčiji, kljub ostremu nasprotovanju socialdemokratske opozicije, sprejeli zakon o oborožitvi vojske, kar praprototo ne bo ugledno uplinalo na politiko zblizanja med obema nemškima republikama.

Avtor partizanske «Na juriš» rojak Karlo Pahor 60-letnik

KARLO PAHOR

nil svoje znanje — predvsem kompozicijo — toda zmotne razmere mu niso dovolile, da bi svoje nartje uredil. Vrnil se je do nov in od tod pozneje odšel v Bologno, kjer je napravil diplomski izpit iz violine. Kompoziciji, ki se je je bil že prej lotil in ki jo je moral zaradi še prej omenjenih vzrokov prekiniti, je izpopolnil pozneje pri skladatelju Slavku Ostercu.

Ziviljenjska pot Karla Pahorja je bila zelo razgibana in kakor za večino slovenskih izobražencev polna težav in grenkob. V Idriji je po končani prvi svetovni vojni ustanovil mnogo obetajočo glasbeno šolo. Kmalu je tudi on zaradi fašističnega preganjanja, moral zapustiti svojo ožjo domovino in iskati zavetje v Jugoslaviji. Deloval je kot pedagog, violinski koncertant in pevovodja v Banja Luki, Ptujju in Mariboru.

Med narodnosvobodilno vojni se je kot večina slovenskih kulturnih delavcev priključil partizanom in razvil tu veliko aktivnost. Tu di ustanovitev invalidskega zbora, ki smo ga imeli priliko pred kratkim slišati tudi v Trstu, je njegovo delo. Po vojni se je za stalno naselil v Ljubljani in se posvetil s se večjo intenzivnostjo kompoziciji. Lotil se je tudi instrumentalne kompozicije in napisal nekaj kvartetov, nekaj simfoničnih sklad in precejšnje števil klavirskih, didaktičnih del, sklad za mladinske zборе in drugo. Njegova dela so moderno usmerjena. Pod vplivom Slavka Osterca je bil svojčas pristis konstruktivizma, atonalnosti in atematičnosti. Pozneje se je umiril, opustil nekatero ekstremizme in svoje delo poglobil in pridobil na iskrenosti doživlja.

Jubilantu, ki mu ni usojeno, da bi svoje delovanje razvil v svoji ožji domovini, Trstu, in ki je dal tako lep delež slovenski glasbeni umetnosti, želimo še mnogo let plodnega dela v korist slovenske umetnosti.

prizorili v srednjeevropskem ambientu trdnjave Lovrijenac opere «Lukrecija» znamenj angleškega skladatelja Benjaminja Binghamta. Skladatelj Binghamto je bil duhovnik letosnjih duhovnikov izgra, kjer bo na klavirju spremljal slovitega tenorista P. Pearsa, ki bo imel v začetku avgusta solistični koncert v atriju knežjega dvorca.

Letos bo tudi mnogo večja udeležba tujih sodelavcev v glasbenem delu programa. Ob koncu junija bo imel Jurij Bukov iz Sofije klavirski koncert. Tudi kormor trio «Suka iz Prage bo priredil svoj koncert. V juliju bo prav tako imela svoj solistični koncert znana sopranistka Zinka Kunc, članica Metropolitan-ope v New Yorku. Britanski tenorist Taylor pa bo imel svoj koncert ob koncu avgusta.

Slikar Avgust Černigoj bo razstavljal v Ljubljani

V kratkem bo v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani razstavljal svoja dela tržaški slikar prof. Avgust Černigoj. Na sliki «Tihozitje» — olje

Dubrovniške poletne igre

Letošnje dubrovniške poletne igre, ki so tokrat že sedme, so se že začele, in sicer pod pokroviteljstvom predsednika FLRJ maršala Tita. Zvečer so se po ustanovitvi ceremonialno otvorili igre. V sprejedu je bilo višje dostojanstvenike glavnih dubrovniških republik in liko iz dela Hanibala Lutiča, Palmotičevega «Pavlimiras in Gunduličeve «Dubravke». Otvoritvena slavnost je bila zasnovana po Marjan Držičevih delih ter delih Gunduliča in Palmotiča. Potekala je na prostoru med Kneževim dvorcem, stopniščem cerkve sv. Vlaho, poslopjem dubrovniške mestne občine, mestnim zvonikom in teraso palače «Sponza».

Poletne igre so se pričele ob bengaličnem ognju in grmenju topov. Trajale bodo do 31. avgusta in bodo v teh dveh mesecih uprizorili vsak dan vsaj po eno dramsko, glasbeno, baletno ali folklorno prireditev na enem izmed 17 naravnih gledališč, ki služijo za dubrovniške poletne igre.

Razen ustaljenih prireditev, kot je Shakespeareov «Hamlet» na rdnjavi Lovrijenac in «Cida» na trdnjavi Revelin, bodo letos prvi u-

Kratek obračun ob 10-letnici Akademije za igralsko umetnost

Prezreti to navdne važnega obletnico je za slehernega ljubitelja odrske umetnosti skoraj nemogoče. Deset let je od ustanovitve Akademije za igralsko umetnost. Deset gledališko izučeni generaciji igralcev, režiserjev in dramaturgov. Pa vendar je to komaj začetek, obet nečesa, kar naj bo.

akademija za igralsko umetnost je bila ustanovljena v pozni jeseni leta 1945, nieno redno delo pa se je začelo v marcu naslednjega leta. Z ustanovitvijo Akademije so bili postavljeni temelji in dane možnosti za uspešnejši razvoj vsega slovenskega gledališkega življenja. Le ozrmo se od Maribora do Kranja, Celja, Ptujja, preko centralnega gledališča v Ljubljani do Kopra in tudi našega Trsta. Pregledno imenike njihovih igralcev in videli bomo, koliko mladih sil. Veliko njih je zapustilo v teh desetih letih akademije, kajti žalostno. Odnegli so v svet nešteto dobrih naukov, kateri sedaj posedujejo gledališče in diletantom, ki slabo poznajo in kopirajo to učnost.

Jan so nam porok, da se to ne bo zgodilo. Dokaz so nam tudi številne interne in javne upravitelne, katere lahko gledalci sami ocenijo. Ob priključitvi letonje obletnice je Akademija uprizorila poleg javne predstave. Anouilh — anternih predstav kar štiri «Skrjančeka», Strindberg — «Ocea, Galsworthy — «Prvi in zadnji, Shakespeare — «Kakor vam drago. Predstave, ki so se vršile v ljubljanski Drami, so kritiki pozitivno ocenili in podčrtali važnost obstoja take ustanove. Jeseni bo v akademskih prostorih odprta sliškovna in dokumentarna razstava o desetletnem delovanju akademije.

Hrvatski potopisci 19. - 20. stoletja

Zagrebska založba Zora je izdala zanimivo, skoraj sedem sto strani obsejajočo knjigo Hrvatski potopisci 19. in 20. stoletja. V časovnem razmaku 111 let nam v njej pripoveduje 55 avtorjev vtise in doživljanje iz svojih potovanj, slika nam pokrajinske lepote posameznih dežel, njihove znamenitosti, njihovo narodopisno in književno zgodovino. V zrcalu družbenih sprememb, vojnih in revolucionarnih pretresov nam podajajo ljudsko nprav, navade in običaje.

Z jugoslovanskega zrelščja ta knjiga prvi pokušaj topisne literature. Prof. Slavku Ježicu, ki je knjižko ufezil, je služil potopis ko edino merilo pri izbiri posameznih avtorjev ne glede ali zavzemajo ali ne v književnosti določeno mesto. Zato so nekatere strasto pisane v preprostom, drugo v ugaljenem književnem slogu, polnem besedečih in duhovitih domislic. Od Matije Mažuranića, očeta značnega književnika Frana Mažuranića, ki nam opisuje svoje potovanje v Bosno v letu 1839-40, pa do Petru Segedina, avtorja «Osmrlnencev», «Mrtvega morja», «Potopisov iz potovanja v New York in San Francisco» je več kot polno stoletje življenja, očičevanja in bogatenja misli in jezika.

Toda tudi tisti svet, ki nam ga pr. slika Matija Mažuranić v svojem prepričnem slogu, je že tako odmaknjen, da postaja privlačno, izpred Sarajevskih vrat po temeljitem pregledu, ki se najbrž ni veliko razlikoval od današnjih pregledov, kadar nam je prestopiti državno mejo, sa odvedli Turki Mažuranića k samemu Mustafa paši. Najprej ga je vprašal po poklicu. Ko pa je slišal, da je obrtnik, je rekel, da je že davno mislil, da bi poklicale meste v Sarajevu. «Dokler vsega ne poskrbim, bode ostal na Kaplji». — «Kaj, bdm delal am?» — «Kadi, kot kadijo drugi». V tem kratkem odgovoru se nam prikazuje razpoloženje, ki je kljub vsemu še danes tipično za Bosno.

V Italijo nas pelje noč manj kot sedem piscev: novelist Adolf Veber-Tkalčević, prevajalec in literarni zgodovinar Vinko Lovzovina, slikar Otton Iveković, Anton Gustav Matot, čigar elzbravno delo, izdaja sedaj Jugoslovanska akademija, potopisev Anton Messner Sportič Segedina, avtorja «Osmrlnencev», «Mrtvega morja», «Potopisov iz potovanja v New York in San Francisco» je več kot polno stoletje življenja, očičevanja in bogatenja misli in jezika.

Ivu Vojnoviču pomenijo tudi njemu večno Venero, sladki nemir in neustavljivi povel. Ves je prevzet od njihove marmornate romantičnosti in ne more se ustavljati njenemu bajnoslovnemu čarju. S to romantiko, pravi, su se oplajali je Bayron, George Sandova, Musset, Goethe, Wagner, S sloveško toplino rise zelo usodo dveh benediških dežev Marina Fallerija in Francesca Foscarija, ki ga je republika pokopala z vsemi častmi, potem ko ga je duhovno ubila zaradi nemirne npravi nblagega najmlajšega sina. Tode tiste Benetke, ki so v slikah Tiziana in drugih postale desmrtne, živijo nepotvorenjo življenje v obrazu in stasu popolna, deklet, ki se s svojo hojo in ritmično zdajo kot ozviljeni stebri spiralnih kolon v cerkvi sv. Marka.

Delasni oddelak
FRS
Ul. sv. Frančiška 20/111
tel. 57-338
sprejema iskatere matere oglase osmrtnice in usoko od 8. do 12.30 in od 15. do 18. ure.

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
FRANC LIPOVEC
Vsakovrstni prevozi
z osebnimi luksuznimi avtomobili Fiat 1400 za tu in inozemstvo
GARAZA:
Ul. Timeus 4, tel. 90-295
STANOVANJE:
Ul. F. Severo 6, tel. 33-113

Ribarič Ivan
IMPORT • EXPORT
VSEH VRST LESA IN TRDIH GORIV
TRST — ULICA F. CRISPI 14 — TEL. 93-502
ULICA DELLE MIRIZIE 19 — TEL. 96-510

ANDREJ BOLKO mr. ph.
UVOZ - IZVOZ
Farmaceutski proizvodi in kemikalije
TRST - UL. TORREBIANCA 21, II
Telefon 31-315

Mladina z vsega sveta se bo zbrala

Letošnje olimpijsko leto je jubilejno leto: pred 80 leti je bila prva moderna olimpijada v Atenah, kjer so v atenskem stadionu prvič zapalovale bele olimpijske zastave — simbol bratstva med narodi.

Zopet se bodo zbrali — to pot v Melbourne na daljnem avstralskem kontinentu mladi ljudje z vsega sveta, da se pomerijo med seboj v plemenitem tekmovalstvu. Zbrali se bodo ljudje vseh narodnosti in vseh ras. Roke si bodo podali predstavniki narodov, ki dostikrat ne goje posebnih prijateljskih čustev drug drugemu. Belci, črnci, rumeni ljudje posevnih oči — vsi bodo pomerjali in glavna odlika med njimi bo zmogljivost v športni borbi. Če se je do sedaj kateri ideji posrečilo združiti med seboj na istem torišču predstavnike vseh ljudi na svetu, je to pač olimpijska ideja.

Stari Pierre de Coubertin si je v prejšnjem stoletju zelo prizadeval in nazadnje mu je tudi uspelo, da so bile obnovljene stare olimpijske igre, obenem pa je uveljavil načelo, da so v olimpijski areni vsi narodi enakopravni — veliki in mali. Mladino po vsem svetu je vzpodbujal k nenehni težnji po napredku. Njegovo olimpijsko geslo: Citius, altius, fortius — čedalje hitreje, čedalje višje, čedalje močnejše — je postalo geslo vseh tistih, ki jih povprečni uspehi ne zadovoljujejo. Veliki obnovitelji antičnih olimpiad je še dočakal zadnjo predovno olimpiado, toda prihranjeno mu je bilo razočaranje, da bi moral biti živa priča, kam je privedel nauk, ki je bil povsem nasproten od njegovega. Malo pred olimpijskimi igrami leta 1936 je imel Pierre de Coubertin govor z naslovom »Pax olimpicus« — olimpijski mir. Njegove besede so bile usmerjene na bratstvo med narodi. Otrcije je misliti, je dejal, da bi pričakovali od narodov medsebojne ljubezni, ni pa utopija prizadevati si, da bi se spoštovali. Toda, da bi spoštovali drug drugega, se morajo najprej spoznati.

Utopist je tudi tisti, ki misli, da bi utegnili olimpijska ideja prinesiti svetu mir. Da pa sodi s svojim geslom o bratstvu med narodi k tistim elementom, ki lahko prispevajo k ohranitvi miru, pa je nesporno olimpijsko geslo, kjer se vsaka štiri leta srečajo ljudje z vseh delov sveta, vseh narodov in vseh barv, vseh političnih prepričanih, in kakor nikjer drugje, se prav na tem športnem priročju ustvarja tista zavest bratstva, zavest, da nihče ni več vreden od drugega, le da je ta ali oni za spoznanje sposobnejši od drugega. In prav tukaj, kjer si vsi udeleženci stoje nasproti kot tekmeči, se vendar ustvarjajo prijateljstva, ki gredo preko najrazličnejših meja...

VZPOSTAVLJENE ZVEZE MED MLADINO FLRJ IN ROMUNIJE

Na povabilo Centralnega komiteja Zveze delovne mladine Romunije je uradna delegacija Ljudske mladine Jugoslavije pred nekaj dnevi odpotovala v Bukarešto, kjer bo prisostvovala kongresu te organizacije. S tem bodo po dolgih letih prekinitve ponovno postavljene medsebojne zveze ter sodelovanje med Ljudsko mladino Jugoslavije in Zvezo delovne mladine Romunije.

Oj, zdaj gremo, oj, zdaj gremo, nazaj še pridemo...

Taborniki rodu »Modrega valca« so se spet poslovili od mestnih ulic ter odšli k Belo-peskim jezerom. Tam se bodo na treditenskem taborjenju v čistem gorskem zraku okrepili ter si v prijetnem razvedrilu, združenem z redom in disciplino, pridobili novih moči za nadaljnje težko delo, ki jih spet čaka po počitnicah.

GOSTOVANJE AKADEMSKE FOLKLORNO-PLESNE SKUPINE »FRANCE MAROLT«

Slovenski plesalci v Annemassu Parizu in Epinalu

Med skupinami raznih narodov je bila ljubljanska skupina najbolj navdušeno sprejeta

Te dni se je vrnila s 14-dnevnega gostovanja po Franciji ljubljanska Akademsko-folklorna-plesna skupina »France Marolt«, ki je 23. in 24. junija sodelovala na velikem mednarodnem folklornem festivalu v Annemassu tik ob Zenevskem jezeru. Za nastop slovenske skupine je vladalo posebno zanimanje, ker jo je prirediteljem priporočila »Nacionalna francoska folklorna zveza«. Slovenska skupina je nastopila v Annemassu dvakrat skupaj s holandsko, italijansko, švicarsko, poljsko in več francoskimi folklornimi skupinami, v soboto zvečer in nedeljo popoldne na odprtem festivalnem prostoru, ki je sprejel v soboto zvečer 3000, v nedeljo popoldne pa nad 5000 gledalcev. Skupina je obakrat nastopila v zadnji točki in dosegla od vseh skupin največji uspeh. Posebno v nedeljo popoldne, ko navdušena množica gledalcev ni hotela pustiti slovenskih plesalcev z odra, tako da so edini na festivalu ponavljali svoje plesne. Vsi so bili navdušeni nad Jugoslavo, zlasti pa se je to videlo v nedeljski popoldanski povorki, ki so se je udeležile vse sodelujoče skupine. Množica je

burno pozdravljala Jugoslavo in vzklikala Jugoslaviji. Tako naslednjega dne zvečer je skupina nastopila v Parizu, kjer ji je organizacija »Ligue Francaise — Les Auberges de la Jeunesse« pripravila tri nastope. Dvatisoč-petstotoglavna množica je v veliki dvorani, ki je sicer namenjena športnim prireditvam v ulici Hugens na Montparnassu, že takoj v začetku toplu pozdravljala jugoslovanske plesalce, navdušenje pa se je od točke do točke stopnjevalo, tako da se je ob zaključku nastopa spremnilo v pravcati vihar navdušenja. Ista slika se je ponovila tudi drugi večer. Skupina je za svojega bivanja v Parizu nastopila tudi pred televizijo in priredila en popoldanski nastop za mladino, katerega si je ogledalo nad 2000 mladih gledalcev.

Skupini je bila v Parizu posvečena vsa pozornost. Tako je bila sprejeta na sedežu društva »Francosko-jugoslovanske prijateljstva«. Mestna občina ji je priredila sprejem v Hotel de Ville de Paris, kjer jo je sprejel predsednik mestne občine Pariza. Čast je bila skupini izkaza-

na tudi s tem, da je lahko položila venec na grob neznanega junaka pod Slavolokom zmagaje. — Povsod, kjer se je prikazal »Putnikov« avtobus, s katerim je skupina potovala, so ljudje mahaje pozdravljali, ko so prebrali na avtobusu napis »Ljubljana — Jugoslavija«.

Iz Pariza je skupina odpotovala v Epinal, kjer je prav tako priredila samostojno nastop v okviru festivala tega mesta. Tudi ta nastop je bil za skupino izredno važen, saj je bil festival v Epinalu letos eden najljepših in edinstveno poletno gledališče v Epinalu, ki je po zagotovitvi prirediteljev čez najljepši v Franciji. Tudi tu je slovenska folklorna skupina dosegla velik uspeh, kar pa ni bilo lahko, saj je publika tukaj zelo zahtevna, naj omenimo samo to, da je teden dni pred nastopom jugoslovanske skupine nastopila v Epinalu »pariška Opera«. Nastop si je ogledalo nad 3000 gledalcev, ki so bili navdušeni nad izvajanjem skupine.

V Nišu je bilo meddržavno

atletsko tekmovalje mladincev Jugoslavije in Grčije, na katerem so ponovno zmagali jugoslovanski mladinci, in sicer z rezultatom 101:89. Na tekmovalju je postavil Celjan Lešek (Kladivar) nov mladinski državni rekord v skoku ob palici z odličnim rezultatom 499 cm, mladinski državni rekord pa je izboljšal tudi Hafner (Ljubljana) v teku na 3000 m z rezultatom 8:42,2.

V Jugoslaviji je že nekaj časa v prometu prva serija znamk »Jugoslovanska umetnost skozi stoletja«. Med 12 znamkami so tudi gornje tri, na katerih so upodobljene Radovanove figure na portalu katedrale v Trogiru iz l. 1240, detajl freske iz samostana Sapocani in srednjeveški bogumilski nagrobni kamen iz Radimija v Hercegovini

ZANIMIVOSTI IZ FILATELISTIČNEGA SVETA

Poštna služba na atlantskem otoku Ascensionu

Na otoku so ladje, ki so plule na jug, puščale zaboje s pošto, namenjeno v Evropo. Ladje, ki so plule na sever, so te zaboje pobrale

V sredini južnega Atlantskega oceana, skoro 1000 km oddaljen od znanega otoka Svete Helene, se nahaja majhen otok Ascension, ki je danes angleška posest. Ta otok je bil v preteklem stoletju izemčen z administrativnega stališča z ladjo: njegov uradni naslov je namreč bil »His Majesty's Ship, Ascensions«. Otok je bil skoro neobjuden, ko so ga Portugaleci odkrili na dan vnebohoda 1501 in je tak otok 17. stoletja. Tedaj so imeli mornarji neko čudno navado. Na tem otoku so ladje, ki so plule na jug, puščale zaboje pošte namenjene v Anglijo in v Evropo; te zaboje so pobrale ladje, ki so plule na sever in tako so družine mornarjev lahko dobile njihove pozdrave, ko so ti bili kje v Pacifiškem ali Indijskem oceanu. Tako vidimo, da je ta otok že od vsega začetka neločljivo povezan s pošto službo. Leta 1813 so Angleži formalno priključili otok Veliki Britaniji, ustanovili tam vojaško oporišče, da bi se preprečila zasedba tega otoka s strani ljudi, ki bi hoteli osvoboditi Napoleona iz zapora na Sveti Heleni. Od leta 1922 je bil otok pod neposrednim nadzorstvom angleške admiralitete; tega leta je prešel pod upravo kolonialnega urada, kot dependansa Svete Helene.

Pisma mornarjev o katerih smo že zgoraj govorili in pisma mornarjev vojaške baze so bila v začetku odposlana brez vsakršne takse in brez vsakršnega žiga. Leta 1864 so uvedli okrogli raziran žig, prve znamke pa so uvedli leta 1867, in to na zahtevo domačega prebivalstva. Te znamke pa niso bile samostojne za ta otok, a le navadne angleške znamke različnih nominal. Razumljivo je, da se danes pisma s temi znamkami in tem žigom z lahkoto katalogizirajo kakšnim osebam so pripadale. Mornarji vojaki so namreč prejemali manjšo poštino.

Leta 1922, ko je otok prejel pod upravo ministrstva za kolonije, ali kot ga Angleži imenujejo »Colonial Office«, je takoj dobil lastne znamke. Bili so to pretiski znamk, ki so se tedaj uporabljale na Sveti Heleni z napisom »Ascensions«. Leta 1924 so bile te znamke zamenjane s serijo popolnoma lastno temu otoku. Vinjeta na znamkah je bila slična oni, ki je bila naslikana na znamkah Svete Helene: trojbarbni in dva velika »skilijas«. Napis je bil sedva »Ascensions«, valuta pa je bila itak ista, ker je v večini angleških kolonij v veljavi angleška valuta. Ker so za tiskanje znamk teh dveh otokov rabili iste plošče in so menjavali le naziv otoka; zasedajo na obojih celo vrsto napak, ki jih zbiratelj napak z navdušenjem zbirajo.

Leta 1934 je izšla nova serija z različnimi pokrajinskimi motivi. Na nekaterih znamkah je bila naslikana glava tedanjega angleškega kralja Jurija VI. Na eni znamki vidimo zemljevid otoka, na drugi — ki je najbolj karakteristična — je na prvi polovici vinjete naslikana morska lastovka, na drugi pa »takozvana »Widewake Fair« ali »Sejem zburjenih ptictev«. Morske lastovke namreč na tem otoku imenujejo s tem nazivom, ker se ti ptici enkrat na leto zberejo na otoku in položijo tam svoja jajca. Pri tem pa rogovilijo za nekaj dni, tako da so domačini prav vznemirjeni.

Znamke z enakimi vinjetami, a z različno podobo kralja, so bile izdane za časa vladanja Jurija VI. Ta serija je zelo zanimiva zaradi številnih zobčanj, ki jih tu zasledimo. Tiskarna De La Rue, ki je te znamke tiskala, se je morala zaradi bombardiranja med vojno seliti in zaradi tega večkrat zmešnjava. Seveda ne manjkajo tu napake, ki so lastne vsem angleškim kolonijam, za srebrni jubilej, za UPU, za ustoličenje Elizabete II.

Na otoku uporabljajo samo dva žiga in ni nič čudnega če zasledimo pisma z znamkami Ascensiona in z žigom Svete Helene. Uporabljanje znamk ene kolonije v drugi je namreč dovoljeno. Poleg tega pa zasledimo poštno pošiljke z znamkami Ascensiona tudi z žigi nekaterih angleških trgovskih in potniških ladij, ki vršijo redno službo v tem delu Atlantskega oceana.

Znamke angleških kolonij so vedno vzbujale zanimanje filatelistov zaradi svoje lepe izdelave in zaradi maloštevilnih serij. Zaradi tega si lahko popolno zbirko posamezne angleške kolonije v našem primeru Ascensiona z mlenkostno vsoto.

Francija je prva med vsemi državnimi, ki so zasledile dele Antarktike, izdala znamko »Kosa-iz-ozemlja-Novo-ozemlja«, imenovano »Terres Australes et Antarctiques francaises« je dobilo pred kratkim šest frankovnih in dve letalski znamki. Vinjete na

znamkah prikazujejo antarktično pokrajino in živali, ki tu žive. Zbiratelj znamk z živalmi imajo tu nov material za svoje zbirke.

Tunisija je postala neodvisna. Zaradi tega je domača poštna uprava poskrbela tako za nove znamke, ki naj zamenjajo tiste, ki so bile do sedaj v prometu. Vidi se, da so bile znamke napravljene v isti tiskarni v Parizu, kjer tiskajo vse francoske znamke in da so bili tudi umetniki, ki so znamke pripravili, isti. Napisji so v arabščini in francosčini in se razlikujejo od prejšnjih le v tem, da ni med njimi več napis »RF« (Republique Française). Prve znamke imajo portret Beya in nacionalističnega prvaka Farhata Hacheda, ki je bil ubit leta 1922, ter prikazujejo alegorijske svobode.

V preteklem mesecu je bilo izdanih po celim svetu precej športnih znamk. Češkoslovaška je izdala tri znamke za tri različne prireditve: prvo za mednarodno kolesarsko dirko Varšava-Berlin-Praga (prikazuje dva kolesarja), drugo za evropsko žensko prvenstvo v kosaški, ki je bilo v Pragi (prikazuje dve kosaškari), in tretjo za propagando za olimpiado v Melbourne (lahkotletne discipline). Poljska je izdala dve znamki z kolesarjem in čast mednarodni dirki Varšava-Berlin-Praga. Švedska je izdala pet znamk v počastitev olimpiade konjskih športov, ki je bila pretekli mesec v Stockholmu. Znamke prikazujejo grškega konjenika, povzete po znani sliki kiparja Fidje na Partenonu v Atenah. Brazilija je izdala eno znamko v počastitev otroških iger, kjer je prikazan tek deklet. Nogometno igro prikazuje štiri znamke Španke Guineje, medtem ko je ena japonska znamka posvečena prvenstvu »ju-do«, ki je bilo letos v tej oddaljeni azijski deželi.

Tudi Romunija je sledila zgledu nekaterih vzhodnoevropskih držav, ki so v zadnjih letih izdale serije znamk z živalmi, ki živijo v deželi. Pred kratkim je namreč izdala kar dvanajst znamk, ki so precej lepo izdelane.

Sovjetska zveza je v zadnjem mesecu počastila z znamkami kar tri ruske slikarje in enega izumitelja. Ena znamka s portretom slavljenceja je posvečena slikarju N.A. Kasatkinu (1859 do 1930), dve znamki pa sta posvečeni slikarju A.E. Arkipovu (1869 do 1930); na obeh znamkah je prikazana ista slika, namreč slika z naslovom »Na obrežju Okeana«. Tri znamke pa so bile posvečene slikarju V.G. Ferovu (1833 do 1882); ena znamka prikazuje slikarja, drugi dve pa reproducirata njegovi sliki »Lovci med počitkami« in »Ptice«. Vse znamke, ki reproducirajo razne slike so tiskane v večbarvnem tisku. Ena znamka pa nas spominja na mehanika in izumitelja I.P. Kulibina (1735-1818); njega vidimo na znamki med različnimi instrumenti. Poleg teh pa bo SZ v najkrajšem času izdala tudi znamke na čast generalu Suvorovu.

Na italijanskem filatelističnem področju letos vlada mir. Nje več zaporednih izdaj novih znamk. Glede nadaljnjih izdaj je gotova le izdaja evropske znamke, ki bo prišla na svetlo 15. septembra. Medtem pa napovedujejo izid dveh najvišjih vrednot frankovne serije »Siracusana«, ki je sedaj v veljavi. Novi znam-

ki za 500 in 1000 lir bosta prikazovali »Donatellov kip »San Giorgio«, ki se dandanes nahaja v Narodnem muzeju Bargello v Firenci. Znamki bosta tiskani v bakrotisku; upati smemo, da bodo z znamki s tako visoko nominalo uporabili tudi lepe barve.

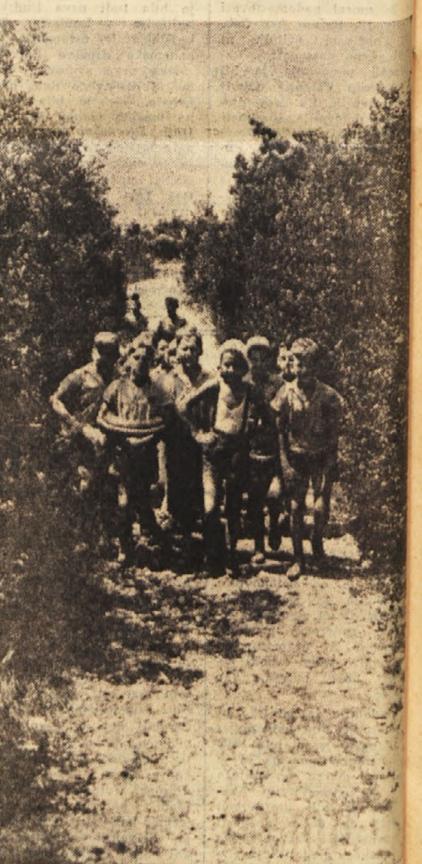
Mia Slavenska o baletu

Svetovno znana baletna plesalka Mia Slavenska je nedavno v listu Theatre Arts objavila članek o baletni umetnosti in o svoji poklicni karieri. Med drugim pravi: »Za dobrega plesalca je predvsem nujna stalna dobra fizična kondicija. Od svojega devetega do dvanajsetega leta sem bila vsak dan od devete ure popoldne pa do druge ure dopoldne na vajah, vsak večer pa sem nato nastopala v zagrebškem gledališču. Po dvanajstem letu sem prišla s turnejami. Pri pariških in dunajskih baletnih učiteljih so bile moje vaje še intenzivnejše.

Instrument baletnega plesalca je njegovo telo, zato mora svoje misli osredotočiti nase in na instrument kar najbolj varovati.»

Slavna Zagrebčanka piše tudi o delu v Metropolitanu operi v New Yorku, kjer je bila dve leti prva baletna plesalka, in o tem, kako je sestajati leti prvič nastopila v zagrebškem gledališču kot prvakinja baleta. Plesala je v Rimski-Korsakov. Sehera. O baletu v ZDA pravi, da nekoli ni bil posebno priljubljen, danes pa ga zelo cenijo, mnogo bolj kot kdaj koli prej.

S kovanja se vračajo

Otroci iz slovenske kolonije v Devianu, kjer imajo priložnost počitnice.

Kaj sta doživela Marko in Metka

»Nič skode, velikanska sreča!« je zaklicala deklica. Nato je stopila z bratom nekoliko stran in mu povedala, v kaki nevarnosti je. Tudi Ali Mustafa je pristopil in rekel nazadnje:

»Jaz se bom tu skrila, da me dr. Grom in Domani ne vidita. Tu imaš posebno pripravljene majhne klešče. Z njimi lahko odtrgaš pecat, ne da bi ti kaj škodoval. Samo glej, da te nihče ne bo opazoval pri delu.

Nato je odšel. Kmalu sta prispela dr. Grom in Domani. Dr. Grom je dejal malo marno: »No zdaj sta oba tu. Ko bo rojstni bosta torej šla oba do vrat z zelenim pečatom in tam odstranila pecat. Za nadaljnje delo se pomenimo, te bo še treba.

Pri teh zadnjih besedah je zlobno pomelžnik Domaniju. Baš tedaj je pristopil nadzornik delavcev z izjavo, da je pot prosta. Otroka sta šla sama v rov in sta postala pri vratih. Marko je nastavljal klešče in na mah je bil pecat odtrgan.

„Oglasov ne plačuje trgovec, ki oglase naroči in tudi ne kupec, ki pri tem trgovcu kupuje. V resnici plača oglase konkurent, ki sam ne oglašja.“
Herbert Casson

POŽAR ARTEMIO TOVORNI PREVOZI
TRST - Ul. Morani 7
Telefon št. 28373
v vse krajih tudi v inozemstvu

IMPEXPORT
TRST, ULICA C. BATTISTI STEV. 23-I NAD.
Tel. 44-208 - Teleg. IMPEXPORT - TRIESTE
UVAZA: Vsaokvrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material
IZVAZA: tekstil, kolonialno blago in raznovrstno strojno

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAOKVRSTNE KOMPENZACIJE

